

Дружелюбні кадри

Газета видається
з лютого 1981 року.

ЩОТИЖНЕВА ГАЗЕТА КОЛЕКТИВУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 29 (443)

П'ятниця, 27 вересня 1991 року.

Виходить раз
на тиждень

Ціна 2 коп.

В ректораті

Це засідання можна з повним правом назвати ректоратом соціального захисту працівників інституту. Час такий, коли все подорожчало, все в дефіциті і треба спільно діяти, щоб вижити в цій складній ситуації буквально в усіх сферах життя.

А перша турбота про дітей, їх здоров'я.

Хоч і кажуть, що чорнобильське лихо торкнулося тільки північних областей республіки — його чорна тінь пройшла і по нашому місту, про що свідчить зростання кількості специфічних захворювань, особливо у дітей. То ж думається, що дуже потрібно є пропозиція ректора укласти договір з міським центром профілактики на масовий медичний огляд дітей наших працівників. Кошти на цю справу взялися виділити профком та інститут. Створено комісію, яка розгляне пропозицію.

На засіданні затверджено штатну посаду заступника начальника відділу поставання по забезпеченню працівників ВПІ сільгосппродуктами і товарами першої необхідності. Заслухано також інформації деканів факультетів про роботу студентів на збиранні врожаю, про вихід на заняття першокурсників тощо.

Хроніка

Під час літніх канікул 22 студенти нашого інституту поправили своє здоров'я в оздоровчих таборах. Сатанова, Бердяньська, Сак, Алуштин, 13 побували в будинках і пансіонатах відпочинку в інституті й Криму. Видали ми 135 туристичних путівок в Алушту, Ленінград, Карпати, 16 чоловік побували на альпінській базі «Синевірське озеро».

За всім місяців року 902 студенти (в тому числі, 155 безкоштовно) підлікувалися в інститутському санаторіо-профілакторії «Супутник». Ну, а в спортивно-оздоровчому таборі під Степашками відпочивало ще 276 чоловік.

За умовами угоди з студ-профкомом Донецького політехнічного інституту 30 наших вихованців побували в спортивно-оздоровчому таборі «Буревісник» на березі Азовського моря.

П'ятдесятьох студентів ми забезпечили також талонами дієтичного харчування.

В. БОДНАР, голова профкому студентів.

Поправка

У статті «І ніхто не плаче...» з номера нашої газети за 20 вересня, в числі тих, хто одержав квартири в сумнозвісній обкомівській «малосімейці», названо і прізвище ректора медінституту Мороза. Як нам стало відомо, товариш Мороз був переселений сюди з зв'язку з тим, що попередня його квартира опинилася в аварійному стані.

Медстатисти запевняють, що останніми роками різко зріс рівень захворювання органів слуху — люди стали масово глухнути. Будучи некомпетентним в паталогії цієї неприємної недуги, не стану ні з ким сперечатися, що до цього привело, але, думається, не останню роль відіграли галас і крик, які зчиняють самі люди. Крик на мітингах і зборах, по радіо і телебаченню, неймовірний в сотні децибелів галас на парламентських дебатах, навіть в колі колег, які змагаються в політичних дискусіях.

Ну, як було не оглухнути, приміром, у той момент, коли на передостанній сесії Верховної Ради України виступив і намагався вигоридити, відбілити від бруду, замаране путчем, обличчя ЦК КПУ її перший секретар Гуренко. Всіх перекичав. З таким голосом, як у нього — пряма дорога у хор імені П'ятницького.

Які ж то були золоті часи для військових реакціонерів за Сталіна чи Брежнєва! Тоді вони обходилися без крику, тихо і навіть чомо «запрошували» у загра-тований «лімузин» під назвою «чорний ворон» або в карету швидкої психічної допомоги і на цьому політична дискусія завершувалася.

Шість років тому у них відняли і психушки, і гулаги, і «чорні ворони», і чабанські батогові, звільнені від ідеологічних пут овечій масі, дали змогу злегка плюрастично мекати.

Жах охопив тих, хто без власного покривного стада і жити не мислить. І вони вирішили брати на горло. Яка різниця, чим приголомшувати живу душу — брязкотом кайданів чи риком партійних левів. Розгорнулася гарячкова підготовка спеціалістів по крику з обличчям Марії Магдаліни і нутром дволикого Януса. З'явиться

такий «друг народу» десь на зборах чи мітингу борців за краще життя народу — і давай глушити всіх і вся своїм добре поставленим голосом.

Пам'ятаю, як на засіданні новоствореного у Вінниці фронту сприяння Перебудові (нині Рух) раптом із задніх рядів почулися злі вигуки і репліки: «Зібрався базилі!», «Покажіть свою активність на роботі!», «Ви протиставляєте себе партії!...».

ины.

Які тільки гріхи не навішувалися на ректора, народного депутата УРСР? Притісняє працівників російської національності, насильно українізує їх, переслідує членів інститутської парторганізації... За прогресивні погляди, тверду демократичну позицію в парламенті республіки місцева партократія ладна була нашкочити не тільки йому, а й всьому інституту і таки загальмувала перехід вузу в технічний уні-

верситет. Які тільки гріхи не навішувалися на ректора, народного депутата УРСР? Притісняє працівників російської національності, насильно українізує їх, переслідує членів інститутської парторганізації... За прогресивні погляди, тверду демократичну позицію в парламенті республіки місцева партократія ладна була нашкочити не тільки йому, а й всьому інституту і таки загальмувала перехід вузу в технічний уні-

верситет. Які тільки гріхи не навішувалися на ректора, народного депутата УРСР? Притісняє працівників російської національності, насильно українізує їх, переслідує членів інститутської парторганізації... За прогресивні погляди, тверду демократичну позицію в парламенті республіки місцева партократія ладна була нашкочити не тільки йому, а й всьому інституту і таки загальмувала перехід вузу в технічний уні-

верситет. Які тільки гріхи не навішувалися на ректора, народного депутата УРСР? Притісняє працівників російської національності, насильно українізує їх, переслідує членів інститутської парторганізації... За прогресивні погляди, тверду демократичну позицію в парламенті республіки місцева партократія ладна була нашкочити не тільки йому, а й всьому інституту і таки загальмувала перехід вузу в технічний уні-

верситет. Які тільки гріхи не навішувалися на ректора, народного депутата УРСР? Притісняє працівників російської національності, насильно українізує їх, переслідує членів інститутської парторганізації... За прогресивні погляди, тверду демократичну позицію в парламенті республіки місцева партократія ладна була нашкочити не тільки йому, а й всьому інституту і таки загальмувала перехід вузу в технічний уні-

НА ТЕМИ ДНЯ

КРИКУНИ

Придивився до тої «галорки» — ба! Та це ж всі знайомі лиця! — керівники ідеологічних установ з відомства обкому!

Надалі ця група в повному складі не пропускала жодного зібрання рухівців чи іншого демократичного об'єднання, намагалися закрити, зірвати захід, не санкціонований своїми партійними хазяями.

Використовувались для цього не тільки наймані крикуни, а й залежні газети, радіо. На небажану людину, або групу людей збирався компромат, підбиралися слухняні, готові поступитися честю і совістю «дописувачі з числа трудящих» і навколо «поміченого» здіймався неймовірний галас, посилений стотисячним газетним рупором.

Пам'ятаєте гнівні сенсеції у «Вінницькій правді» проти ректора нашого інституту Б. І. Мокіна, накапані авторською підготовкою партаратника В. Совка, або випадки проти нього ж В. Буличова у газеті «Правда Укра-

верситет.

Та, як каже східна мудрість: які загати не гати — річка назад не потече. Час зробив свою справу — у партдиригентів забрали попітри і диригентські палички, «солісти» поховалися в норах і вже не виводять на високих нотах свої фальшиві арії, а тільки цвірінькають злісно.

Що сталося з «Вінницькою правдою», «Правдою», «Правдою України»?

Вони зажили собі «славу» махрових рупорів реакції. А наш ректор, що був об'єктом шалених нападок і цькування, став ще більш шанованою людиною не тільки в області, а й республіці — його обрано академіком відразу двох академій, колектив інституту висунув його претендентом на пост Президента України.

До речі, в колективі інституту, яким керує названий крикунами «український націоналіст і антикомуніст» Мокін, працює близько півтисячі вчених, викладачів спеціалістів і службовців росій-

ської національності, що складає майже третину всіх працівників. І ніхто нікого не звільняє, не притісняє за недостатні знання української мови. Так само з приналежністю до партії. Після рішення Президії Верховної Ради України про заборону діяльності Комуністичної партії України члени інститутського парткому не залишилися без роботи, а його секретаря було запрошено очолити новий інститутський факультет.

Отже, компроматкампанія проти народного депутата Бориса Івановича Мокіна тепер ще виразніше показала всю облудність і реакційність її організаторів і підспівувачів.

Але було б шкідливим думати, що з усім тим покінчено. Перефарбовані в інші кольори, партійні структури, хоч і обезглавлені, залишилися на місцях, вцепилися мертвою хваткою в тіло нашої знесиленої держави і продовжують шкодити. Про це свідчить і щойно проведене в парламенті голосування про недовір'я консервативному керівництву Укртелерадіо, і організований в деяких місцях саботаж з виконанням державного замовлення по хлібоздачі, і те, що органи місцевої влади продовжують очолювати партійні функціонери-сумішники. Та й наймані крикуни ще до кінця не охрипли, вони тільки дещо змінили свій репертуар. Приміром, взяли компрометувати голову Верховної Ради України Леоніда Макаровича

Кравчука. Затяті партократи з інстинктами комуністичних маньяків не можуть простити своєму колишньому ідейному вожаку перехід на службу народу.

«Зрадник!», «Хамелеон!», — почув недавно від одного партапаратника. Йому, цьому отруєному компартійною отрутою крикуну, і в голову не може прийти, що служіння народу є найвищим призначенням справжнього політичного діяча.

Та й взагалі для найманців істини не існує, їм аби запутати, вселити зневіру в людей, перешкодити руху вперед. Довелося автору цих рядків почути і заклик одного з вінничан проти Б. І. Мокіна, як претендента на пост Президента України. З усіх сил той крикун доводив, що ректор ВПІ «недостойний», «не підходить», «не годиться»...

А чому? — зацікавився я. — Ви його особисто знаєте, поінформовані про його роботу, позицію, ставлення до людей?

— Ні, особисто з ним не знайомий, але виступаю проти, бо не подобається мені, занадто підтримує демократів...

Ось воно що! — зрозумів я крикуна, його суть і природу. А інший присутній на цій дискусії чоловік вніс повну ясність:

— Хіба ви не знаєте цього речника? Це ж колишній секретар райкому партії. У нього велика пенсія, розкішна дача, машина, всі блага і радощі. Перемога демократії — кінець його незаслуженим привілеям. Ось і волає він проти Кравчука, Єльцина, Мокіна, проти демократизації і лібералізації нашого життя.

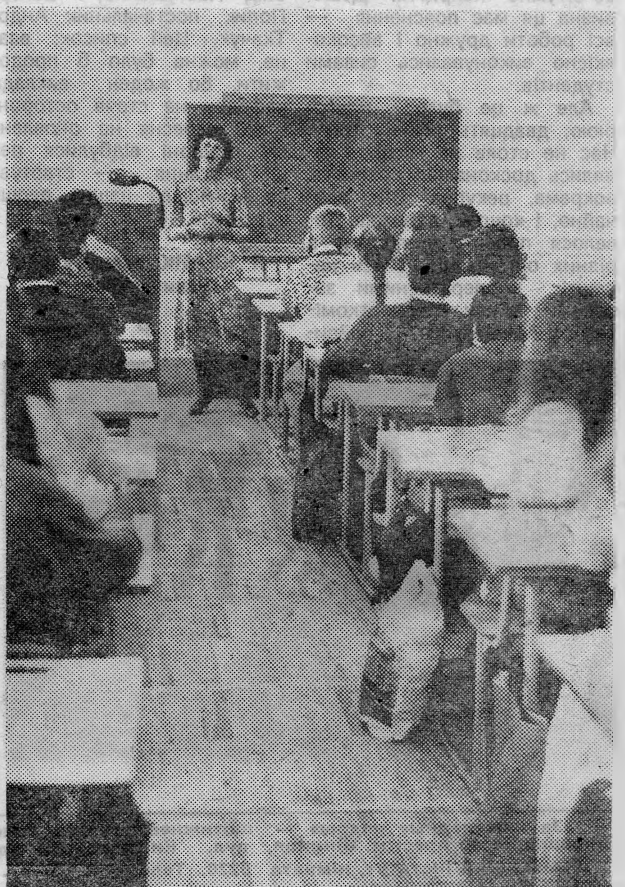
Люди, не слухайте, не попадайтесь на гачок цих крикунів!

М. ВАЛЬКО,

Перша пара в новому навчальному році Як непросто після безтурботного, веселого літа переключитися на серйозну творчу роботу, відкинути все інше і тільки слухати лектора, конспектувати, мислити. Але треба, якщо хочеш по-справжньому оволодіва-

ти знаннями, стати кваліфікованим спеціалістом.

Наш фотокор **С. Лісовий** якраз і зафіксував одне з таких занять на кафедрі історії культури. Лекцію читає завідувача кафедрою **Т. Б. Буяльська**.

ЯКЩО ЗРОБЛЕНО ВИНАХІД...

З 1 липня 1991 року в нашій країні введений в дію новий закон про винахідництво. Верховна Рада України прийняла його до виконання ще до прийняття власного закону на Україні.

Статті нового закону принципово відрізняються від тих, що були в діючому законодавстві до 1 липня 1991 р.

В зв'язку з тим, що патентоволодар і автор — це далеко не завжди одна і та ж особа, закон суворо регламентує стосунки між ними.

Сьогодні в комплект матеріалів заявки на винахід, який відправляється на експертизу в Державно-патентне відомство, обов'язково входить копія угоди між автором і працедавцем.

В зв'язку з введенням в країні принципово нової форми охорони винаходів в інституті передбачено:

— провести інвентаризацію всіх винаходів, на які видано авторські свідоцтва, з тим, щоб протягом 6—9 місяців визначити, які авторські свідоцтва замінити на патенти;

— постійно розглядати заяви працівників щодо патентування створених ними винаходів, які доцільно патентувати на ім'я інституту із підписанням відповідної угоди між працівником (працівниками) і керівництвом інституту;

— постійно розглядати проекти ліцензійних угод щодо використання запатентованих

на ім'я інституту винаходів іншими фізичними або юридичними особами;

— постійно вирішувати питання щодо патентування винаходів інституту за кордоном;

— в НДЧ утворити фонди фінансування та фонди заохочення винахідницької діяльності з урахуванням джерел формування цих фондів.

На ректораті, який відбувся 13.09.91 р. було прийнято рішення про створення комісії, уповноваженої займатися вирішенням всіх, поставлених вище, питань.

Крім того, на ректораті прийняті рішення: фінансування винахідницької діяльності в інституті проводити в два етапи. Перший етап, що включає подачу заявки і проведення науково-технічної експертизи, здійснювати за рахунок засобів госптематики (держбюджетної) тематики. Другий етап, — отримання патенту на ім'я інституту, підтримання його в силі, а також виплату заохочувального винагородження здійснювати з засобів науково-дослідної частини.

Питань, що виникають в зв'язку з введенням Закону про винаходи, буде ще багато і вирішувати їх належить нам найближчим часом.

С. ТКАЧЕНКО,
проректор по науці.

Оновлення «Олімпу»

«Олімп», стадіон нашого інституту, популярний не тільки у вузі і місті — його знають і в республіці, і в Союзі, і навіть за кордоном, адже тут не раз проводилися міжнародні змагання. І це, звичайно, не тільки тому, що Вінниця розташована в сприятливій кліматичній зоні, а насамперед тому, що «Олімп» добре впорядкований. Двадцять років тому за сміхотворно малу суму — 24700 карбованців — тут було влаштоване найсучасніше на той час гумово-бітумне покриття. Дешево-визна ця має пояснення — всі роботи дружно і високоякісно виконувались силами студентів.

Але ж це було, повторюю, двадцять років тому. Час не стояв на місці, з'являлись досконаліші покриття, зокрема, рекупол. Він, звичайно, і коштує дорожче. Довелося просити допомоги в різних організацій. І ось на решті кооперативними засобами Мінвузу, спорткомітетів, Ленінського райви-

конкому рекупол придбали, знайшли підрядну організацію і швидко, за пару літніх місяців, повністю оновили «Олімп». І знов багато роботи взяли на себе працівники кафедри і студенти. Досить сказати, що довелось зняти ломачі і вивести носилками більше ста КАМАЗів старого асфальту. Все це, під керівництвом старшого викладача Петра Петровича Турлюка.

Невтомно, вважаєте, зрання до смеркання трудилися працівники стадіону Леонід Пастушенко, Валерій Попик, постачальник Андрій Ткачук. Цей список, власне, можна було б продовжити, бо жоден викладач кафедри не стояв осторонь.

20 вересня на оновленому стадіоні відбулися перші змагання — стартувала Олімпіада наших першкурсників.

Я. КУЛИК, завкафедрою
фізвиховання.

Фото Р. Кутькова.

ОСЕНІ ЯСНА ПЕЧАЛЬ

В природі якась невчепність. Скільки б не дивився на неї — не надивився, скільки б не ходив її стежками — все мало. Втома облягає тіло, а серцю легко, мовби осяяне воно світлим відлунням неба і його неперочною чистотою.

Ясний, погожий день. Сидиш на пенечку і чуєш, як з вершини клена падає лист. Серед цнотливої тиші — це справжня подія. Лист шурхотить і шепоче, торкається гілки пружним черешком, повертається і, сійнувши тонким, як павутина, сухожиллям, тихо пливе до землі. Осінь! Природа прощається з минулим і мріє про майбутнє. В прощання і мрії один колір — спокійно-жовтий. Спокій, правда, залижить від того, що день тихий і теплий. Якби дув холодний вітер, то жовтизна була б іншою.

Дуже гарний клен. У нього кругла, куляста крона — врочистий німб над темним обеліском стовбура. Самотньо стоїть на сцені поляни, мов актор, що вийшов з єдиною метою — демонструвати вроду. У цієї вроди багато ніжності і майже нема сили — під тягарем власної ваги опадає навіть листя. Ніжність залила крону такою гаммою жовтої барви, що передати її вдається аж тоді, коли мова матиме стільки слів, як земля соків.

Піднімаю листок і пишу на ньому олівцем: «Здрас-

туй, осінь! Скажи, де ти береш стільки кольору? Як ти ділиш вогонь і світло, дощ і тепло, вітер і тишу, щоб виплекати цю красу?»

На тонкому перкалі клею нової платівки букви набувають містичної значимості, мовби це вже не просто листок, а якась таємнича грамота. Кладу його між сторінки блокнота — нічим він уже не прислужиться природі, а мені буде пам'яттю про красивий день осені. На інший кленовий пелюстині я напишу привітання (у мого приятеля завтра день народження — він колекціонує оригінальні листівки) — хай буде візитка з відділення лісової пошти.

Кольорам і тиші потрібен контраст, який би ще більше підсилював їхню чарівність. Це, звичайно, йде не від кольору і тиші, а насамперед від людської природи — вдовольнившись одним, хочеш іншого. Очі стомились дивитися на жовту музику клена і вже знайшли по той бік стежки кущик дикої грушк, круглий і повний, як сита овечка. Листя — копійками, що кувались у монетному дворі лісу — не мідні вони, а вишневі, і тонкі. Вітер лічить їх по-злодійськи обережно — не ворушаться і не дзвенять. А вишневість така ядуча, що вишневішою вже й бути не може. Ніби піднеслась до найвищої своєї ноти і застигла. На цьому фоні жовтий

кленовий листок здається вершиною жовтизни, краєм жовтої амплітуди. І все-таки у цьому контрасті двох полярих кольорів є одна спільність — обидва досягли апогею, обом осінь сповна віддала магічну силу свого вміння. Справжні дива діються в потаємних цехах її фарбувальних майстерень, і нема їм розгадки, є тільки звичне пояснення — Природа!

Втім, моя бабуся колись говорила, що зелений колір з листя випиває Семивогонь. У нього є велика чавунна пателня, а в ній такі діри, як ото кагли. В кожній кагли — своє полум'я: жовте — для клена, червоне — для дуба, вишневе — для груші, руде — для яблуні, червоне — для смородини, кармінне — для черешні, салатове — для тополі.

Іду собі далі між клени і дуби, туди, де слюдою виблискують розлоге плесо і дробиться на скалки лагідне сонце. Листя м'яке і вологе — ще в ньому не висохла материнська кров дерева, і від кроків залишаються вм'ятини. Правда, на якусь тільки хвилину — потім вони вирівнюються і навіть не видно, що тут пройшла людина.

В прозорому безвітрі — ні мухи, ні пташки, геть і павуків не видно — лиш їхня пряжа, розіпнута на гіллі з економічною доцільністю, міняє вирає під сонцем і, здається, має свою мелодію.

Між рідкими деревами — сонячні плями. Ліс від цього світло-рябий і радісний, мовби очікує ще світлішого дня.

Над дорогою коло греблі зійшлися «лобами» два могутні дерева — клен і дуб. Клен жовтий-жовтий (певне, побував уже в обіймах Семивогню), а дубове листя не зелене, але й не того кольору, яким стриєє зиму. Могутній стовбур дуба зорано всклад і врозгін, скиби лежать хвилями, нерівно і між них вільно влазила рука.

— Скільки цьому дубові років? — запитав у парубі-ка, який щойно зачерпнув відро води з лісової криниці і теж спинився, задерши голову.

— Не менше ста, а, може, й більше. Дивіться, яка сила!

Слова при цій красі були маленькими і незначними і ми обидва вмовкли, думаючи кожен про своє. А потім я глянув у відро й побачив там осіннє небо, білі хмари і сонце, далеке-далеке, як око Семивогню. Одчухнувшись від клена листок, повагався мить на гойдалці безвітря, шаснув донизу і впав на відро, затуливши собою сонце. Ну, хто його просив? А, може, він хотів сказати, що все у природі минує — навіть така довершена краса?

В. ІВЧЕНКО,

Казкове марево Поділля

Крокую балкою, а поряд біжить струмок. Місцеві жителі поважають його і зовуть річкою на ймення Батіжок. Вода в річечці дуже каламутиться домашніми птахами і навіть дорогою до сусіднього села не встигає повністю очиститись. А там — така ж річечка тільки з іншою назвою — Мошкатівка. От побрались вони та й побігли вкупі.

В третьому селі здивались з річечкою Мурашкою — гуртом стало веселіш.

В селі Чернівцях стріла їх річка Мурафа, а вони засоромились, озирнувшись на себе і здивувались — не примітили, як самі річкою стали. Тепер весело і жар-

тома можна крутити колеса тутешнього млина, щоб люди мали на весіллях короваї з пшениці нового врожаю.

І знов, як та дівчина, що сміється й пустує і на нарененого чатує, біжить вона, виблискуючи хвилями охоче, а вночі томо гілля верби полоще — уяву свою лоскоче.

Коло містечка Ямполя, не роздумуючи, впала Мурафа в обійми Дністра, а він нітрохи не подивувався з цього — скільки уже в нього було таких обіймів і скільки ще буде по дорозі до Чорного моря?

Степан ЛІСОВИЙ,

До наших читачів

Щоб інститутська бібліотека була цікавою, повніше висвітлювала життя вузу, конче потрібна ваша, дорогі друзі, зацікавленість, активна участь в її творенні. Кожна пропозиція, повідомлення, відвідання редакції — це неоцінима допомога газеті. Тому просимо вас писати, дзвонити, заходити. Найкращий варіант — щоб на кожному факультеті, кафедрі, у кожному відділі, службі колективи

виділили свого громадського кореспондента, який би мав постійний зв'язок з газетою, був її інформатором і розповсюджувачем. До речі, свіжі номери привозять з друкарні щоп'ятниці після обіду. Оскільки сама редакція не має можливості доставляти її в підрозділи, просимо присилати за нею виділених працівників (кімнати 0220, 0218. Телефон 4-74-17, 2268).

Редакція.